

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Subotica, 1921. évi október hó 26.

Ára helyben és vidéken
1/2 dinár, vagy 80 para.

XXII. évfolyam 241. sz. ■ Szerda

Megjelenik minden délután vasár- és ünnepnap kivételével
Télfelirata: kiadói hivatal 8-58, szerkesztőség 6-10.ELŐFIZETÉSI ÁR:
negyedévre 180K, egy hónapra 80KSzerkesztőség és kiadói hivatal: Subotica.
Regenta Alexandra-utca — Leibach-palota.

Polgárháboru Magyarországon.

A Bethlen-kormány tárgyalásai Habsburgi Károlyal. — Összettköztek a karlisták és a Horthy csapatok. — A beogradi sajtó Horthy Miklós ellen. — Az antanthatalmak jegyzéke.

Károlyi Mihály Beogradban. — Horthy csapatai visszaszorítják a karlistákat. — Károlyi internálását követelik. — Rakovszky István Horthy ellen. — A magyar kérdés a nagy-követelek tanácsa előtt. — Előkészítik a ju ozsláv mozgósítást. — Egységes a kisantant.

A hírek khaoszából lassan kibontakozik a magyarországi helyzet képe.

Magyarország fegyveres polgárháboru hadszíntere lett. A királyi minisztérium hadat visel a király ellen. A magyar királyság fegyverrel veri ki az országból a magyar királyt. A legitimista kormány lázadóknak minősíti azokat, akik komolyan vetik a legitimizmusát. A kormányzó, a ki a királyi hatalom gyakorlásának szüntelése alatt a király helyettesítésére vállalkozott, most fegyveres erővel akadályozza meg „felséges urát” a királyi hatalom átvételében. Bethlen István miniszterelnök, aki még pénteken azt hirdette Pecsétt, hogy a királyi hatalom gyakorlása nemcsak jog, hanem kötelesség is, most a „kötelesség” teljesítésére igyekvő király előtt felszedei a sineket.

Még soha ilyen mezeletre nem vetközödött le a hivatalos magyar politika, mint most, amikor a program hazugságait s a tények őszinteségét ilyen ordoiban frappáns módon lehet összemérni. A két éves ellentoradalom alatt a köztársasági Magyarország minoen intézményére ráfösztötek a királyi jelözt. S amikor az átalakulás beteljesedéseként királyságba vissza akar térni a „koronás” magyar király, akkor a királyi kormány lázadóknak bélyegzi híveit, a magyar királyi államvasutak fösztödi elötte a sineket, a királyi bíróságok statáriálier bannak el a király híveivel, s a királyi admirális — a mein Admiral — hadat üzen felséges urának.

A Bethlen-kormány kommunikéi elöszereztel verik bele a közudatba, hogy a királyt megint félrevezették teleföztelen és könnyelmű tanácsadóit. Kik ezek a tanácsadók? Rakovszky István, aki még pár héttel ezeltől a legnagyobb közjogi méltóságost töltötte be Magyarországon, a nemzetgyűlés elnöke volt, Andrassy Gyula gróf, a monarchia nemcsak sorrendben utolsó külügyminisztere, aki ez idő szerint is a keresztény-párt elnöke, Beniczky Osdon, a volt magyar belügyminiszter, Gratz Gusztáv, a ki bécsi követe és külügyminisztere volt a ma uralkodó irányzatnak, Osztenburg, ekit csak a minap ünnepeletek nemzeti hősként a Mária Terézia-rendes Lehar báró, a magyar nemzeti hadsereg megeremelője, aki a husvéti puccsig kerületi parancsnok volt

Szombathelyen, Windschgrätz herceg, ez a tolvaj, hazug, politikai szélhámos, lézengő ritler, a magyar oktobristák üldözésének vezérkari főnöke. Ezek a díszel, virágai a tegnapi magyar rendnek. Oszlopai, szűllői, eltarói (és kitartottjai) a kurzusnak. Az ő cselekedetükért a felelősséget viselni kell annak a politikai irányzatnak is, melynek ő irányítaszabó és programoladó képviselői.

De a magyar kormányának, a magyar kormányzatnak s a mai magyar rendszernek felelőssége nemcsak a karlisták merényletéből vonható le.

Est a puccost a magyar legitimista politika tette lehetővé, ezért a puccostól felelős a legitimizmus! hirdető mai magyar kormányzati rendszer is.

Ez a merénylet nem történhetett volna meg, ha a magyar reakció urai a demokratikus fejlődéstől való irtozásukban nem menekültek volna a királyság konzerváló intézményéhez, ha nem hirdették volna a legitimizmust, a jogfolytonosságot, a királyi hatalomnak nem megszünését, de szünételését s nem állítanak meg azokat a bíróság elé, akik alkotmányos uton propagálják a köztársasági államformát.

Est a puccos csak azért történehetett meg, mert a legitimizmus az uralkodó magyar politika alapelvei lett. Legitimista lett a kormány, kormányzó, a nemzetgyűlés többsége. Ez a közszellemmé erősödött legitimizmus tette lehetővé a karlisták kalannos vállalkozását. A felelősséget viselniök kell érte a legitimistáknak is.

Ez a felelősség el nem vonható. Nem mentesülnek alöla akkor sem, ha fegyverrel török le a királyi vállalkozását. A gyújtogató nem mentesül a büntetés alöla, ha segít résztvenni az öltásban. A gyilkos nem lesz ártatlan, ha ö nyújtja az első segélyt áldozatának.

Ma még azt sem lehet eldönteni, hogy

ké a nagyobb felelősség, a karlistáké vagy a legitimistáké?

Kik voltak a felelőtlenek és könnyelműek? Akik hirdették a legitimizmust, vagy akik hittek a szavaknak? Akik azt szavallták, hogy Magyarországnak van koronás királyja, vagy akik a koronás királyt hazahívták? Akik azt hirdették, hogy vs

major akadályozza meg a királyt az uralkodói jogok gyakorlásában, vagy akik el akarták háritani a vis major? Ké a nagyobb felelősség Bethlené vagy Horthyé? Horthyé vagy Rakovszkyé? Osztenburgé, Beniczkyé, Gratzé, Windschgrätzé vagy az egész magyar legitimista kurzusé?

Habsburg Károly már pénteken Magyarországon volt. S még pénteken azt hirdette Bethlen István, hogy forradalmár az, aki a koronás király életében szabad királyválasztást követel. Pénteken már elindult elhajított-elvezett koronájáért Károly s Bethlen még akkor azt hirdette, hogy ha az akadályok eltűnnek, a koronás királyi illeti meg a legföbbsé állami hatalom. Ki nem látja ut

a király cselekedetének s a magyar kormány és a magyar kormányzó-párt programjának tökéletes meggyezését?

Mi ebböli az el nem csavarható értelmi tulság? Az, hogy

Habsburg Károlynak cselekedeteért s a magyar kormányzat programjáért egyformán felelősek.

Károly csak azt tette, amit a magyar kormányzat hirdetett. A feljutó és a tetes büntetése között nincs különbség. A bühösségük között van, mert a feljutó bühössége mindig súlyosabb.

Francia szalonokon, ólász társaságokon, töröli lövészgyűleten, a bajor parasztszervezetek vezetöin s rendelkezési állományu osztrak katonákon kívül alögha van valaki Magyarországon, aki a magyarországi hatalmát kívül, aki a magyar probléma megoldását a Habsburg restaurációban látja. Egvél azonban hangsúlyozni kell már most, egyet nem szabad elismerni engedni: már most az események forgatagában sem. Azt, hogy

a magyar geopolitika problémája, a közép-európai béke problémája nem fog elintéződni anélkül, ha Horthy csapatai leverik a karlisták lázadókat.

Kimondjuk nyiltan, ha a magyar és közép-európai demokráciának nem lennének reményeségei arra, hogy Közép-európa valamennyi áltama, tehát Magyarország is, át fogják venni az európai demokrácia szellemét, s a magyar reakció, nem is érzelmi beállítás, hanem a viszonyok kényesítő sulya alatt előbb vagy utöbb nem fog átérni a demokráciának s a progresszív államigazgatásnak utjára,

a demokrácia a hatalomért versengök közül inkább Károlyt választandó, mint Horthyt. Mert a demokrácia teljes joggal tart attól, hogy

ha Horthy marad a hatalmon s Károlyt és híveit kiszorítja az országból, olyan mértékben oldon megerősödik a magyar reakció uraima,

hogy azon azután — idézzük Kosuth Lajost — a pokol kapui sem vesznek erőt.

Jól vigyázzon tehát az antant és jól ügyeljen a kisantant arra, hogy ha elszánja magát a beavatkozásra, mire fog kiterjedni beavatkozása.

Ha az antant intervenciója csak arra terjed ki, hogy Károly restaurációs törekvéseit Károly személyében tegye lehetővé, akkor beavatkozása meg fogja erösíteni hatalmi pozíciójában azt a magyar kormányzatot, mely ezt a puccost programjában, célkitüzésében, közszellemében, irányzatában és politikai be rendezkedésében lehetővé tette.

A magyar probléma — Közép-Európa problémája, a magyar béke — Közép-Európa békéje. A magyar geopolitika ezzel Közép-Európa valamennyi államának legvitalisabb külpolitika problémájává sulyosodott.

Nem lehet többé kétséges az az ut, amelyen keresztül el lehet érni a magyar békéhez s Közép-Európa nyugalomához. Magyarországi érdekei és az utódlállamok érdekei megegyeznek a békének és nyugalomnak kívánásában és megeremélyezésében. Ez az ut az események számára a következő irányt mutatja:

A magyar októberi demokráciának a tanulságok és szenvedéseken megérett magyar szociáldemokráciának össze kell találkoznia a felszabadított lelkiismereti és felszabadított cselekedeti magyar kisgazdákkal s ennek a hatalmassá növekedő demokráta bleknek kell átvenni a magyar közhatalmat.

A magyar legitimisták és a magyar karlisták között nem a programban, nem a végértel, csak az eszközökben van különbség. A közös program és a közös cél egyforma veszedelme Magyarországnak a magyar népek, kisantantnak és Közép-Európának. Békét befelé, nyugalmat kifelé csak az a magyar politikai irányzat teremthet, amelyik egyenes folytatása lesz az október 31-ikének, a forradalmi kisiklások és forradalmi elgyöngölések nélkül. Ambár nem szabad elfelejteni, hogy ezeket a kisiklásokat és elgyöngöléseket nem a háború befözte, hanem a háborút az utolsó idegrost épségéig hasznolt politikának kell a terhére írni.

A magyar demokráciának egyforma ellensége Habsburg Károly s Horthy Miklós. Egyforma ellenfelei a karlisták és a legitimisták. Döre

rövidítés volna csak a karlisték le-
trései és csak Habsburg Károly
internálását követelni. Ezzel mege-
rőződnek — talán új jelszavakkal s
új lobogó alatt a magyar reakció s
a helyzet se nem változna, se nem
javulna. A felelet csak egy lehet,

Névtámlai a magyar reakció ural-
mát a előkészíteni az utat az
újszint és becsületes magyar
demokrácia számára.

Ha az antant nem ezt teszi, ha a
kisantant beavatkozása nem ezt cé-
lozza, akkor csak prolongálja, de
nem oldja meg az európai probléma-
má válszék-ödött magyar kormány-
zati válságot.

IV. Károly utja.

Hogy történt Károly
elutazása?

Berlin. Károly excesszár megbí-
zotti szerződés az „Ad Astra” rész-
vénytársaságnál rendelték a reptöl-
gépet. A rendelés 4 személyre és
csőtűtőkre szólt. Az aeroplán,
amely a „C. H. 59.” jelzést viseli,
Dübendorfból indult el és a mai
napig még nem tért vissza. Az
aeroplán utasai, akik automobillal
érkeztek, a buszállásokról inognitójú-
kat megtartották.

Bécs. Károly király a barten-
steini kastyóból először Konstanzba
utazott, ahol a Bódeni-tó melletti
reptőlrepülő várta, amelyik azután
Sopronba vitte.

A bécsi amerikai misszió már 14
nappal ezelőtt hírt kapott arról,
hogy Károly exkirály reptőlrepülő-
vissza akar térni Magyarországra,
azonban a misszió nem tulajdoni-
tott az értesítésnek semmi fontos-
ságot. Budapesttről néhány nappal
ezelőtt az a hír érkezett Bécsbe,
hogy Károly exkirály Horthy kór-
mányával élenkelváltást folytat
és Károlynak egykori főudvarmes-
terét, Schager udvari tanácsost
Horthy tanácskozáskor céljából Bu-
dapestre hívta.

A soproni megérkezés.

Sopron. A király megérkezése
után Lehár ezredes tábornokká,
Osztenburg őrnagyot ezredessé —
és Rakovszkyt belügyminiszternek,
Andrássy külügyminiszternek, Grúz
Gusztávot pénzügyminiszternek,
Lehárt honvédelmi miniszternek ne-
vezte ki a király. A többi tárcák
még beföltelének. Sopronból vona-
ton indult el Budapestre, de a
sinek fővárosra miatt Budapesttről
százhuszonhárom kilométerre kény-
relenek voltak megállapodni.

Károlyt fehéruháas lányok várták Sopronban.

Bécs. Az Oedenburger Zeitung
jelenti: Habsburgi Károlyt Sopron-
ba való megérkezésük fehéruhá-
as lányok fogadják. Itteni körök-
ben ebből azt a következtetést von-
ják le, hogy Károlynak Nyugatma-
gyországra való megérkezése elő-
készít és programtervezést történt.

Ut Budapest felé.

Károly király szombaton reggel
vona on elhagyta Sopron. A vonat
előt egy kémlelő vonat, utána pe-
dig három katonavonat ment. A ki-
rály Budapestre való érkezését
szombat délutánra várták, de ez
nem történt meg. A hírek szerint a
kormány megbízásából Ács és Komá-
róm között a sineket felszedték,
ugy, hogy a királynak és csapatai-

nak utjukat félbe kellett szakítani.

A király el van határozva, hogy
minden ellenállást fegyveresen
lelőri és a fővárost, ha másként
nem megy, harcok árán is bir-
tokába veszi. Budapestben lázasan
folyanak a védelmi intézkedések
és heves összejelölőzésekre szami-
tanak.

A karlisták reménykedései.

Budapest. A karlista pártok ki-
jelentették, hogy Károly sem a ma-
gyar kormány, sem a külföldi pa-
rancsára nem fogja az országot el-
hagyni. Azok a sikerek, amelyeket
Magyarország a nyugatmagyaror-
szági kérdés tekintetében elért, az
oitaai csapatokat erkölcsileg nagyon
megerősítették és bizonyosra veszik
a karlisták, hogy ugy, mint a nyu-
gatmagyarországi ügyben, ugy a
Habsburg-kérdésben sem tud az an-
tant egységesen eljáráni és az ak-
ciónak a végsikere mégis meg fogja
húzni Károlynak Magyarországon
való maradását. Azt hiszik, hogy
Bethlen Velencében ígéreteket ka-
pott della Torretta-lól Habsburg
Károly támogatására vonatkozólag.

Vázsonyi igazság- ügyminiszter?

Beograd. Budapesttről jelentik,
hogy a király Vázsonyi Vilmost
igazságügyminiszterre nevezte ki.

A nagy- és kisantant álláspontja.

A nagyantant jegyzéke.

Budapest. A szövetséges főha-
talmak képviselői huszonhárom-
dél előtt megjelentek gróf
Bánffy Miklós külügyminiszternél
és Károly király visszatérésének
hírére jegyzéket nyújtottak át, a
melyben nyomtatékosan utaltak arra
a közlésükre, amelyet a nagyha-
talmak tanácsának megbízásából
április 3-án tettek a magyar kór-
mánynak. Ebben a jegyzékben a
szövetséges hatalmak a magyar
kormányt és a magyar népek
emlékébe idézik az 1920. évi fe-
bruár 4-iki határozat szövegét és
az abban foglalt elvekhez híven
megismétlik, hogy

egy Habsburgnak restaurációja
veszélyeztetni a békét, miért is
azt sem el nem ismerhetik, sem
meg nem tűrhetik.

A jegyzék szerint továbbá a
legfőbb szövetséges hatalmak arra
számítanak, hogy a magyar kór-
mány azon nehézségek tudatában,
amelyeket a volt államfőnek Ma-
gyarország trónjára való vissza-
terése jelentene,

hatáson rendszabályokat fog fo-
ganatosítani, hogy megakadályoz-
zon egy olyan kísérletet, amely-
nek esetleg pillanatnyi eredménye
is Magyarország számára csakis
végzetes következményekkel jár-
hatna.

Anglia, Franciaország és Olasz-
ország képviselői azt remélik te-
hát, hogy a magyar kormány ki-
adja a szükséges utasításokat arra
nézve, hogy

a volt államfő azonnal elhagyja
az országot, tekintettel arra a
végső veszélyre, amelyet tartó-
kodásának meghosszabbítása Kö-
zép- és Kelet-Európa békéjére jelentene.

A nagyhatalmaknak el kell hártá-
niuk minden jelelősséget arra az
esetre, ha annak következtében, hogy
a magyar kormány saját hibájából

nem járulna hozzá ennek a kíván-
dásnak a teljesítéséhez, súlyos ese-
mények következhetnek be.

Ehhez az április 3-iki jegyzék-
hez a főhatalmak képviselői a
következőket fűzték hozzá:

„Fentiekből kifolyólag kötele-
ségünk, hogy a magyar kormányt
hivatalosan arra kérjük,

fogantatásba minden késedelem
nélkül újól azokat az intézkedé-
söket, hogy a volt államfő elta-
volttassék az ország területéről.

Nagyméltóságod bizonyára meg
fogja érteni, hogy ezen lépésünk
magyarazata mindenekelőtt kór-
mányaiknak azon kívánságában rej-
lik, hogy Közép- és Kelet-Európa a békét
fenntartsák. Ezért ama reményünk-
nek vagyunk bátrak kifejezését
adni, hogy a magyar kormány e
kívánságunknak haladéktalanul ele-
get fog tenni.”

Bánffy külügyminiszter a szö-
vevényes főhatalmak képviselőinek
tudomására hozta, hogy a magyar
kormány, amint azt a szombaton
delelőtt tartott minisztertanács-
on hozott határozat újól leszögezte,
szilárdan ragaszkodik álláspont-
jához, amely szerint Károly király
az 1920. évi I. törvényekik értel-
mében az uralkodói jogok gyako-
rlását Magyarországon át sem veheti
és hogy ennél fogva az ország teri-
letét késedelem nélkül el kell hag-
yia. A magyar kormány az e célból
szükséges intézkedéseket megtette.

A kisantant demarsa.

Budapest. Románia, Csehszlo-
vakia és az SHS királyság buda-
pesti képviselői megjelentek a kül-
ügyminisztériumban és a leghatá-
rozottabban és a legerélyesebb mó-
don tiltakoztak Károlynak a magyar
trónra való visszahelyezése ellen.
Kijelentették, hogy

amennyiben a magyar kormány
nem volna abban a helyzetben,
hogy Közép- és Kelet-Európa békéjének meg-
zavarását megakadályozza, egy
a kis-antant kormányai magok
fogják a béke fenntartása szük-
ségszakható intézkedéseket fog-
antatni.

Bánffy külügyminiszter a kis-
antant képviselőinek megismételte
a magyar kormányt a szövetsé-
ges főhatalmak képviselőivel
szemben kifejtett álláspontját.

Egyeséges a kisantant.

Beograd. Kétlősa déltán a román,
magyar és csehszlovák követek együt-
tesen megjelentek Trifkovic minisz-
terelnök-helyettesnél és kijelentették,
hogy kormányaik minden tekintetben
teljesen meoldhatják az SHS kór-
mány intézkedéseivel és vele egyetértés-
ben járják el Magyarországot ellen.

Beograd. Czerni beogradi cseh-
szlovák követ távirati értesítést
kapott kormányától, hogy Cseh-
szlovákia energikus lépéseket fog
tenni Károly puccsával szemben.
Emondi román követ kérdés-
kérésére kormányától még nem
kapott választ.

A magyar kérdés a nagy- követek tanácsa előtt.

Fáris. A nagyhatalmak elhatá-
rozták, hogy a béke fenntartása
érdekeiben egyönteltésen interve-
niálnak Károly azonnali eltávolítása
érdekeiben. A magyarországi ese-
mények ügyében a nagykövetek ta-
nácsa hétfőn rendkívüli ülést tartott.

A magyarországi hírek.

Tárgyalások a Bethlen és Rakovszky kormány között.

Budapest. A Magyar Távirati
Iroda jelenti: A hivatalos kormány
szombaton reggel szerzett tudomá-
st arról, hogy Károly és Zita
pénteken Sopronba érkeztek, ott
a király az uralkodói jogok átve-
telét proklamálta és Rakovszky
István elnöklete alatt kormányt
nevezett ki. A Bethlen-kormány
telefonon részletesen vizsgálta Ra-
kovszky előtt a helyzetet, rámu-
tatva azokra a végzetes követke-
zményekre, melyeket a királynak
Budapestre való bevonulása ok-
vetlenül maga után vonna.

Rakovszky a helyzet józan mér-
legelése előtt kikéletesen elárko-
zta, Bethlen miniszterelnök szava-
ira fenyegetésekkel válaszolt.

A kormány ezután a királlyal
való személyes érintkezés céljából
Vass József kultuszminisztert fel-
kérte, hogy vigye el Károlyhoz
Horthy kormányzó írásbeli üzenetét,
melyben a

kormányzó a király hazafiaságá-
ra apellálva

kérte, hogy a Budapestre való be-
vonulást tervét eljeltve a királyi hata-
lom átvetelét ne erdszokolja, mert
ezzel végveszélybe döntené az
országot. A kormányzó melékelte
az antant jegyzékét és bejelentette,
hogy a király szándékának meg-
valósításával szemben kénytelen
a leghatározottabban állást fog-
lalni. Kérte a királyt, hogy ne
ontson testvérért és arra kérte,
hogy jöjjön személyesen Buda-
pestre, vagy küldje ide néhány
bizalmasát, akik érintkezésbe lépve

a külföldi államok itteni követoi-
vel meggyőződhetnek arról, hogy
a kormány nem tulozza a vesze-
delmet.

A király tanácsadói nem engedték
Vass Józsefet a király elé,

aki így a levelet kénytelen volt
Rakovszkynak átadni, választi azo-
ban nem kapott. A kultuszminiszter
erre kénytelen volt Budapestre
visszatérni.

Közben a
Lehár és Osztenburg parancsnok-
sága alatt álló lázadó csapatok
tovább folytatták elnyomómu-
kat Budapest felé.

A kormány a vasuti sineket fel-
szedte,

Osztenburgék elővélték azonban
a sineket helyreállították és a lá-
zadó csapatok elővédje vasuton egész
Budaörs tájkéig előrejutott.

Igy a kórmanynak nem maradt
más választása, mint hogy a táma-
dóknak fegyveresen álljon ellen
és megakadályozza azoknak a
fővárosba való behatolását.

A kormány kimerítve volt fe-
gyezköszöket, kényserítve volt fe-
gyezköszökeivel,

amikor a lázadóknak a főváros
közéleiben történt támadó szán-
deku előnyomulása más megol-
dást már kizárt, a Budaörs köz-
leiben lefolyt sikeres ellenállás után.

A kormány felkérte a király ki-
sérétében levő Hegedűs altáborna-
gyot, hogy jöjjön Budapestre és
győződjék meg a helyzetről. Hegedűs
vasárnap Budapestre érkezett és

Bethlen jelenlétében *Hohler* angol követ közölte vele a nagyantant és a kisantant állásfoglalását. Hegedűs a közlés vétele után visszatért a Bicske közelében levő királyi vonatra, de válasz mind-ezideig nem érkezett. *Igy a kormány végrehajtja a szükséges katonai intézkedéseket.* A kormány védelmi intézkedései minden tel-

A Bethlen-kormány a szociáldemokratákkal tárgyal.

Budapest. A karlista csapatokból éjszaka sokan átszöktek *Horthy* csapataihoz. A szökevények elmondták, hogy *felvezették őket.* A csapatokkal elhitették, hogy *Budapesten kitört a kommunizmus és ennek a letörésére viszik őket, továbbá, hogy a király iránti bűsrege való felesketését a kormányzó és a kormány beleegyezésével történt.* Hivatkoznak arra is, hogy a király visszatérése a nagyantant tudtával, sőt messze-mesébb területi engedményekre vonatkozó ígéretével történt.

Rakovsky Győrött a kormányzó és a kormányt súlyosan káromló plakátot ragasztatt ki.
Az országban teljes nyugalom van. A táviró és telefonösszeköt-

Bíróság elé állítják a puccsban szereplőket.

Budapest. Jól értesült politikai körök szerint a Károly-puccs leverése befejezett ténynek tekinthető. Maguk a legitimisták is erőlyesen követelik a rend helyreállítását.

A politikusok körében nagy a fölháborodás *Andrássy Gyula* gróf ellen. Nem kételkednek abban, hogy *Grätz Gusztávot* félvezetés által sikerült a puccsnak megnyerni, *Andrássy* azonban az események központjában állott és azoknak előkészítésében nagy szerepe volt.

Az a felteggés uraikodik, hogy *Andrássynak* többé nem lehet szerepe a magyar politikában. Hívei

Horthy katonai intézkedései.

Budapest. A kormány intézkedése a debreczeni és szolnoki helyőrséget *Acara* küldték, hogy megakadályozzák a karlisták előnyomulását. A minisztertanács meghaligatta a katonai szakértők, *Nagy Pál* altábornagy és az időközben *Budapestre* érkezett *Héjjas Iván* főhadnagy véleményét. Nagy Pálnak utasítást adtak, hogy a király *Budapestre* való jövetelét minden eszközzel hűsítsa meg. A budai várpalota őrségét megerősítették. A palota előtti őrséget gépfegyverekkel látták el. A lapoknak a király hazatéréséről szóló híreit erős cenzúra alá vetették.

A honvérségi helyőrség csatlakozott a király csapataihoz.

A karlista csapatok egy része *Szombathely* felé vonult. Meg nem erősített hírek szerint *Prónay* alezredes személyes híveivel át-pártolt a karlistákhoz, míg csapatai *Héjjas Iván* vezetésére alatt továbbra is ellentállnak a király csapatainak.

Károly megérkezése után felszólította a szombathelyi helyőrséget a csatlakozásra, de ez a felhívásnak nem engedelmesskedett.

A lázadónak minősített karlista csapatokat visszaszorították.

Budapest. A tegnapi napon a kormánycsapatok és a lázadók

kintetben eredményesnek bizonyultak és a lázadókat a nemzeti hadsereg foglyomozott csapatai vasnap fokozatosan visszaszorították. A katonai rendszabályok a fővárossal minden veszedelmet elhárítottak. Remélhető, hogy hétfőn a helyzet katonai megoldása befejezést nyer.

tezés ez ország minden részével funkcionál, még azokkal a városokkal is, amelyekben Károly csapatai őrséget hagytak. A munkásság nyugodt. A szociáldemokrata párt teljes passzívításra utasította a munkásságot.

Ráday helyőrségvezető bizalmas meghívására odjából *Vancsához*, a szociáldemokrata-párt elnökét és a párt néhány tagját, magához hívatta.

Beavatott politikai körökben a helyzetet úgy ítélik meg, hogy az súlyosabb komplikációkat már nem okozhat. A legitimisták nagy többsége felháborodással utasítja vissza a király félvezetőit. *Andrássy* és *Grätz* szereplése a legnagyobb visszatetszést váltotta ki.

valamennyien ellene fordultak és a politikai életből való kizárása annál is inkább valószínű, mert

Andrássy és a puccsban szereplő több politikust törvényessék elé fogják állítani.

Osztrák ezredek Károly csapataiban.

Budapest. Károly király csapataiban két teljes osztrák ezred van. Állásnélküli tisztok és kalandorok képezik az osztrák csapatok zömét. Az osztrák ezredek is a karlista *Osztentburg* parancsnoksága alá tartoznak.

közötti harcok során megsebesült tiszttól kapott értesülés szerint a visszavonulóban levő *Osztentburg* csapatok amiódon megtudták, hogy tisztjeik őket félvezették és nem a kommunisták, hanem magyar testvéreik és a kormánycsapatok ellen harcolnak, több tisztjüket agyonverték.

Soós tábornok Horthy mellett.

Fécs. Soós Károly tábornok kiáltványt intézett *Baranya*, *Somogy* és *Tolna* megyék és *Pécs* város lakosságához, közölve, hogy a király *felelőtlen és könnyelmű tanácsadók* által félvezetve *Magyarországba* érkezett. Az ország területén egyedül a kormányzó és a kormány rendeletei irányadók. Felhívja a lakosokat, hogy nyugalmat megőrizve engedelmeskedjék. A kormányzó és a kormány minden intézkedést megott, hogy a király az ország területét mielőbb elhagyja.

Horthy nincs Budapesten.

Beograd. Jól értesült politikai körök úgy tudják, hogy *Horthy* kormányzó nem tartózkodik *Budapesten*.

Károly és Horthy egyetértése?

Beograd. A beogradi lapok nem tartják megbízhatónak azokat a *Budapestről* származó jelentéseket, a melyek szerint *Horthy* és *Károly* csapatai összeütözköztek. Azt hiszik, hogy a hírt tendenciozusan terjeszti

a magyar kormány azért, hogy elhitesse a nagy-antantul, hogy komolyan megakarja akadályozni hogy *Károly* elfoglalja a trónt.

Bécs. A „Neues Wiener Abend-

Megbomlik a rend Horthy csapataiban.

Zagreb. Bécsből jelentik: Egy tiszti, aki a karlista és a *Horthy*-csapatok közötti összeütözközésben résztvevő, jelentést tett arról, hogy a *Horthy*hoz há magyar nouzeti

blatt” azt a hihetetlenül hangzó hírt közli, hogy *Károly* excsászárnak ez az újabb akciója *Horthy* Miklós kormányzóval való előzetes megállapodás alapján történik.

hadseregbeli csapatok között és a lázadás jelei mutatkoznak. A budapesti helyőrség legénycsapatainak egy része föllázadt és több tiszttel megölték.

Összeütözközés Kelenföld mellett.

Zagreb. Bécsből jelentik: A karlisták és a *Horthy*-csapatok között lefolyt harcokról hivatalosan a következő részleteket jelentik: *Osztentburg* négy katonanővel vonult fel *Kelenföld* irányában.

Közvetlen Kelenföld előtt történt meg az első összeütözközés a *Horthy*-hoz há budapesti 1-4-es csendőrszázalóval és az egy 14-es honvédszázalóval csapatai között,

amelyek *Herzel* ezredes parancsnoksága alatt állottak. *Osztentburg* csapatai a harc kezdetekor többségben voltak és főtámaszukat egy tázerűteg képezte.

A *Horthy*-csapatok délelőtt 10 óráig csak a legnagyobb tűzharc közepette, lassan tudtak előnyomulni. Főlvonulási irányuk *Budapestre* és *északkeletre* vezetett. *Osztentburg* karlista csapatai félkörben helyezkedtek el, balszárnyuk a vasuti vonal mentén volt és minden fonto-

sabb pontot megszállva tartottak. A *Horthy*-csapatok, látva *Osztentburg*-éék többségét, segítséget kértek *Budapestre* és a tartalékok megérkezése után fejlődött ki a heves harc a déli oldalakon.

A *Horthy*-csapatoknak végül sikerült előnyomulni és *Budaörs* felé fordították az irányukat. *Osztentburg*-éékkel, azonban eredménytelenül. Mikor szombat délután 4 órakor a karlista csapatok nem tudták tovább tartani állásaikat, *Osztentburg* egy főhadnagyot küldött, mint parlamentairet felér zászlóval a *Horthy*-csapatok parancsnokságához, akikől jegyzetváltást kért.

Ennek megadása után a két fél egy vasuti óráházban ült össze a tárgyalások megkezdésére, ahova meghívták magát *Károly* exkirályt is. A békéltető tárgyalások eredménye még ismeretlen. A *Horthy*-csapatok részéről 8 halott, 12 súlyos sok könnyebb sebesült van ezideig

Az SHS. királyság készülődései.

A jugoszláv közvélemény követelése.

Beograd. Az egész országból jelentések érkeznek arról, hogy a hangulat mindenütt izgatott és sok helyütt demonstrációk voltak, amelyek követelték, hogy az SHS. állam végre erőlyesen intézkedjék a magyarországi ügyekben.

Beogradban a hangulat meglehetősen izzó. A közvélemény követeli az ország sürgős és erőlyes intervencióját és azon kívánságuknak adnak kifejezést, hogy

a kis-antant ne elődjék meg csupán *Károly* exkirály eltávolításával, hanem haltsa végre sürgősen *Magyarország* lezserelését, a legerőlyesebb módon, ha kell, akár fegyver erőlyel is.

Károlyi Mihály Beogradban.

Prága. A legújabb jelentések szerint *Károlyi Mihály* a napokban *Beogradba* érkezik fontos megbeszélések céljából.

Zagreb. Splitből érkezett távirati értesítés szerint *Károlyi Mihály* hétfőn *Beogradba* utazott.

A jugoszláv mozgósítási előkészületei.

Beograd. A parlamenti pártok az ellenzékiek is, támogatják a kormányt erőlyes intézkedéseiben. A kormány elhatározta, hogy a három divízió első korsztyálynak mozgósításán kívül felhatalmazza a hadügyminisztert, hogy a vezérkarral egyetértve a szükséghez képest más csapatrészeket is mozgósítson.

Príbicevics a helyzetéről.

Beograd. *Príbicevics* Milán a demokrata párt egyik vezetője kijelentette a *Bácsmegeyi Napló* munkatársának, hogy pártjának véleménye megegyezik abban, hogy *Károly* exkirály ügyét most véglegesen el kell intézni és feltétlenül garanciát kell szerezni *Magyarországból*, hogy hasonló puccskísérletek nem fognak többé megismétlődni. Egyébként más tekintetben a párt nem kívánja a *Magyarország* belügyébe való beavatkozást.

A SHS. állam előkészületei a beavatkozásra.

Zagreb. Az „Obzor” jelenti: A hadügyminiszter a hadvezetőség fö-

parancsnokával megbeszéléseket folytatott. A *Novisadon* és *Zagreb*ban szételöl I. és IV. hadtestek parancsnokai ma éjjel sifirozott táviratot kaptak.

Zagreb. A nemzetközi helyzetre és *Károly* puccskísérletére való tekintettel a hadügyminiszteriumban permanens éjjeli szolgálatot rendszeresítették.

A jugoszláv szocialisták Horthy ellen.

Beograd. A beogradi parlamenti szocialista pártok felszólították a kormányt, hogy ne csak *Károly* ellen lépjen fel, hanem *Horthy* ellen is és törekedjék oda hatni, hogy a magyar nép maga választhassa meg államformáját.

Pasic visszajött Beogradba.

Beograd. *Pasic* miniszterelnök ma, hétfőn éjszaka tér vissza.

Párisból Beogradba.

A zagrebi egyetemi hallgatók állásfoglalása.

Zagreb. A zagrebi egyetemi hallgatók hétfőn gyűlést tartottak, amelyen határozatot hoztak *Károly* puccs-

Ismerete ellen. Tiltakozásukat a kormányhoz juttatták.

Gyékényesnél felszedték a vasúti síneket.

Kapocsvár. SHS. részről Gyékényesnél a vasúti síneket felszedték, a távíró- és távbeszélő vonalakat elszakították.

Külföldi vélemény.

Anglia internálni akarja Károlyt.

London. Politikai körökben Károly király Magyarországban való megjelenése igen kedvezőtlen benyomást keltezt, amennyivel inkább, mert a Károly király által okozott nyugtalanság folytán a közép-európai helyzet újabb bizonytalansági tartanak. A Neue Freie Presse londoni értesítője szerint Károly internálásának tervétől foglalkoznak, hogy hasonló események megismétlődését megelőzzék.

A párisi sajtó a puccs-kísérletről.

Páris. A „Journal des Débats” szerint Károly kísérlete ugyanazon sikerrelenségére van itélve, mint az első-puccskísérlet. Károly főleg egyes magyar maganosok befolyásának engedett, akik privilegiumaik érvényesítése végett törekednek a monarchia helyreállítására. Ezeknek a kezében Károly csak eszköz. A tiroli és bajorországi mozgalom a soproni mozgalommal szoros összefüggésben áll.

Páris. A sajtó Károly újabb kalandjában újabb fenyegetést látja a közép-európai béke felé. Erőtelenség mondják a lapok ezt az újabb vállalkozást abban a pillanatban, amikor a nyugatmagyarországi kérdés és a békeszerződések végrehajtása kritikus helyzetet teremtett a Közép-európaiban. A „L'Homme Libre” szerint ha vannak komikus kalandok, akkor a szembőlötött uralkodó látogatása, aki repülőgépen keresi koronáját, nem egyén, mint régényes epizód.

Briand Károly mellett?

Bécs. A „Wiener Zeitung am Mittag” jelentése szerint Briand francia miniszter a Károly visszaférésehez való hozzájárulást attól tartó, hogy Magyarország lép a kisantantba és a magyar hadsereget francia parancsnokság alá helyezi.

Olasz diplomata az antant álláspontjáról.

Zagreb. Egy olasz diplomata az „Obzor” bécsi tudósítója előtt a következő kijelentést tette: Azon nincs semmi csodálkoznivaló, hogy Habsburgi Károly, akinek menedékhelye lejáróban van, Svájcól elhagyja. — Mindamellett más megítélés alá esik, hogy ezzel a lépéssel a népek nyugalmát bonjia meg, amelyek felé többé semmit sem akarnak tudni. Most végre a nagytant abba a helyzetbe került, hogy a Habsburg kérdést rendeznie kell. Európa békéjét ilyen ambiciózus embekekől megvárni többé nem szabad.

A cseh szocialisták a Habsburg-restauráció ellen.

Prága. Masaryk, a csehszlovák köztársaság elnöke és Benes miniszterelnök uton voltak akkor, amidőn Károly esküdjét visszatartható híre megérkezett. Azonnal visszaférték Prágába, ahol Benes fogadta a hisztant képviselőit és hosszasan táncsközött velük. A minisztertanács állandóan permanenciában van.

A „Pravo Lidu” szerint a cseh, magyar és német szocialista pártok apelláltak a francia, angol, orosz és belga szocialista pártokra és tiltakoztak a Habsburg-restauráció ellen.

Szlovénországban ellen-rendszerabályokat léptettek életbe.

Prága. Valamennyi polgári és katonai hatóság állandó permanenciában van. Szlovénországban a polgári és katonai közigazgatás megrettette a legmesszebbmenő előkészületeket.

A Károly-puccs miatt elmarad a portorosei konferencia.

Begrád. Diplomáciai körök véleménye szerint a portorosei konferencia, melyet most már hatodszer hívtak össze, a karlistapuccs folytán újból elmarad.

Vissza fogadják-e Károlyt Svájcba.

Genf. Kizárnak tartják, hogy Károly elutasításával kapcsolatban a környezetét is ne utasítsák ki Svájcból, mert az utolsó tartózkodási engedély megadásánál adott ígéretüket, hogy Svájci területen politikát nem folytatnak, megszegték. A szocialisták követelik, hogy ezáltal erősen járjon el a szövetségtagok.

Katonai intézkedés Bécsben.

Bécs. Hivatalos körökben pénteken este tudták meg, hogy Károly Sopronba érkezett. A kancellár elrendelte, hogy az esetleges zavargások megakadályozására a rendőrség szállja meg a középületeket, megfelelő katonai intézkedéseket is tettek. A nyugatmagyarországi hadron csapatokat helyezték készségiellé. A politikai pártok vezetői szombaton délelőtt megállapodtak abban, hogy egyöntetűen a köztársaság mellé állanak és védelmére kelnek minden puccs-kísérlettel szemben. A beográdi és bécsi kormányok már megállapodtak a szükséges intézkedések életbeléptetésére vonatkozólag. A bécsi munkás-tanács megszüntette a hajó és vonatjártásokat Budapest felé, úgy, hogy Bécs és Budapest között teljesen szűntel a forgalom.

Bécs. A kormányval egyetértésben a nagynémetek és a szociáldemokrata-párt kiáltványban hívták fel híveiket, hogy minél nagyobb számban lépjenek be a hadseregbe, amelynek mozgósítására a karlista puccs elleni védekezés miatt szükség van.

Pánik a bécsi börzész.

Bécs. Károlynek és Zitanak Magyarországba való visszaérkezéséről elterjedt hírek a tőzsdén fejtelenséget idéztek elő. Az osztrák, német és magyar valutáktól, amelyeknek esését biztosra veszik, mindenki szabadulni igyekszik.

A helyi hatóságok óvintézkedései.

Dobanovacsai Pál főispán kijelentette a Bácsme gyei Napló munkatársának, hogy a magyarországi események a Szerb-Horvát-Szlovén királyság területén megfelelő óvintézkedéseket tettek szükségessé. A vasúti forgalom Magyarország felé megszünt, azonban a páris-bukeresti expresszvonat Szegeden át még közlekedik.

A hatóság szükségesnek tartja, hogy a lakosság felhívja a teljes rend és nyugalom megőrzésére. Minden dillemeléses cselekedetet vagy nyilatkozatot, úgyszintén az hírhírek és rémhírek terjesztését a legszigorúbban büntetik.

Novisadról jelentik, hogy az ottani főispán rendeletet adott ki a rémhírtérjesztők ellen. A nyilvános helyiségek zárójárát esti 11 órára korlátozták.

Valutacsempési kísérlet

A bécsi SHS követség pecsétjével A Dél-vasút bécsi pályaudvarán szombaton három nagy koffer azartak feladni, melyek a bécsi S. H. S. követség pecsétjével voltak ellátva, a hatóság azonban a feladásnál leghibátlanul a három koffer A kiltáremény feladása azt mondta a mérlegelőnél és a vizsgáló személyzetnek, hogy a koffer egy a vonattal utazó követ-

Kiknek kell katonai szolgálatra jelentkezni?

A jelentkezési rendelet a politikai menekültekre nem vonatkozik.

A „Bácsme gyei Napló” mai száma beszámolt már az 1872—1901. években született, Subotican élő magyar, német és zsidó nemzetiségű lakosoknak katonai jelentkezési kötelezettségéről. A rendeletben foglalt optálási jog homályos volta mellett még az is sok zavart idéz elő, hogy a rendelet nem mondja meg világosan, vajjon minden Subotican tartózkodó olyan egyén, aki egyébként beleszik a fenti követelményekbe, tartozik-e jelentkezni, vagy csupán az állandó subotican lakosok. Ez a kérdés főképpen az ideiglenesen itt tartózkodó magyarországi állampolgárokat és elsősorban a Subotican elég nagy számban élő magyar politikai menekülteket — a baranyaiakat és bajiakat — érdekli.

Kérdést intéztünk e tárgyban Dobanovacsai Pál főispánhoz és Tabakovics Miklós alpolgármesterhez. Dobanovacsai főispán kérdésünkre a következőket mondotta: — Tudommal a menedékgözt élvező politikai menekülteket a sennyezemeny védi olyan értelemben is, hogy a menedékgözt nyújtó al-

sági osztályfőnök podgyászhoz tartoznak, aki mint kurir utazik Beogradba. A kofferek gyanút kellettek és amikor az osztályfőnök megkérdezte, csakugyan hozzátartoznák-e a csomagok podgyászhoz, az kijelentette, hogy podgyászgyűjtésében a kofferek nem szerepelnek. Erre őrlébe veték azt a hitalembert, aki a koffereket fel akarta adni, körülkérdezték, hogy egy a bécsi Augustinerstrassen levő szerb bankháznak a tisztviselője. Kihallgatásukor elmondta, hogy a kofferekben értékpapírok és pénz van 50 millió korona értékben. A csomagokat vasárnap vitük az ő lakására, azonban a szerb-horvát-szlovén követségre szállították őket. Ott egy alacsony rangú alkalmazott emélt, hogy akár a hóvét, akár a konzul tudott volna róta, elvitte a követség pecsétjével a ládákat. A csomagok olyan súlyosak, hogy feltételezik, hogy nemcsak papírrétekek, de arany- és ezüstértékek is vannak benne. A koffereket csak akkor nyitják fel a pénzügyi hatóságok, ha orronéve már tárgyaltak a jogosítvány követséggel.

lamban nem kötelesek katonai szolgálattal teljesíteni. Természetes azonban, hogy azok, akik mégis jelentkeznek, szintén a rendelet szerinti előnyöket fogják élvezni.

Tabakovics Miklós alpolgármester a kértessel kapcsolatban a következőképpen nyilatkozott:

— A rendelet csak azokra a Subotican élő magyar, német vagy zsidó nemzetiségű egyénekre vonatkozik, akik állandóan az S. H. S. királyságban akarnak tartózkodni. Miután a politikai menekülteket utatartózkodása minden valószínűség szerint csak ideiglenes és átmeneti jellegű, rájuk a rendelet nem vonatkozik. Mindazon azonban, akik a politikai menekültek közül végleg itt akarnak megtelepedni, sőt az S. H. S. állampolgárságot is föl szándékoznak venni, természetesen szintén jelentkezni tartoznak.

Itt említhetjük még meg, hogy illetékes helyen nyert értesítésünk szerint közömbös van az 1899, 1900. és 1901. évtől yambeli besorozatoknak tenyleges katonai szolgáltra való bejárása.

A tartalékos tisztnek rangja.

Közös akciót indítanak az elutasított tartalékos tisztek.

A Szerb-Horvát-Szlovén Királyság hadügyminiszterének a múlt évben kiadott rendelete alapján a volt osztrák-magyar hadseregben szolgált tartalékos tisztek visszakapják tiszti rangjukat az SHS hadseregben, ha est 1921. január 31-éig bezárólag kérvényezik. A kérvényeket csaknem valamennyi volt tartalékos tiszti beadta Subotican, de nagy részüköt elutasították azzal, hogy megkésve érkezett. Mintegy négyszáz Subotican beadott kérvényt utasított el ezzel az indoklással a hadügyminiszterium és a visszautasítottak mindezeit nem tettek lépéseket tiszti rangjuk megszerzésére iránt, most azonban, mint-hogy a kötelező jelentkezés elrendelésével a katonai szolgálattal kérdése a nem szláv nemzetiségeket illetőleg ismét aktuálissá vált, mozgalom indult meg, hogy a visszautasított volt tisztek közös

akciót indítsanak tiszti rangjukért. Ez az akció annál is inkább jogosult, mivel a visszautasított kérvényezők közül alig néhány mulasztotta el saját hibájából a terminust. A beadott kérvények egy részét, bár a megszabott határidőben adták be, későn iktatták. Némelyek rendes időben beadott kérvényét először alkálfi hiba miatt utasították vissza, a másodikori beadásnál pedig valóban fektették a terminust. Sokakat be-tettség vagy távollét akadályozott meg a rendes időben való kérvényezésben, sok közülük pedig megkésve hirdették ki a rendeletet. Illetékes hatósági körök maguk is méltányosnak találják a volt tartalékos tiszteknél ezt a kíván-ságot, hogy visszakaphassák tiszti rangjukat. Ezért a hozzájuk forduló visszautasított kérvényezőknek azt a tanácsot adták, hogy közös akciót indítsanak rangjuk

visszanyerése érdekében. A *Bácsme gyei Napló* munkatársának illetékes helyen nyert információja szerint leginkább célra vezetô mód, ha valamennyi kérvényező közös kérvényt nyújt be, amelyet a hatóságok előreláthatólag pártfogó leg terjesztenek föl a hadügyminiszterhez.

Az első kérvényezés alkalmával visszautasított volt tartalékos tisztek együttes akciójuk megbeszélésére szerden délután hat órakor a suboticei Lloydban értekezletet tartanak.

A vasuti lopások drágítják a tűzfűt

A vasut nem fizet kártérítést.

Fakereskedők körében évek óta állandó panasz tárgyát képezi, hogy a vasuton érkező tűzfűkül deményeknél igen nagy sulyhiányok merülnek fel. A „normális” hiány egy-egy kocsi rakományról 10—15 métermázsát tesz ki, de sokszor 20—25, sőt 30 métermázsára is rug a hiányzó mennyiség. Az állandóan felmerülő hiányok miatt a kereskedők az ármegállapító bíróságokhoz benyújtott árjavaslatok kalkulálásánál kénytelenek voltak számításba venni ezt a hiányt is, amit a hatóság figyelembe is vett, de ez a kalkuláció nem történhetett meg oly nagy mértékben, mint amekkora hiány tényleg esetről-esetre felmerül. Ily módon ezután abba a helyzetbe jutottak a fakereskedők, hogy ráfizetéssel kénytelenek dolgozni, sőt többen azzal a tervvel foglalkoznak, hogy ilyen viszonyok között beszüntetik a tűzifaarustást, annál is inkább, mert a hidegebb idôszak beáradásával a lopások egyre nagyobb méreteket öltenek és a kár egyre növekszik.

A kereskedők kárát tulajdonképpen az okozza, hogy a vasuton hozzá benyújtott kártérítési igényeket nem intézi el. A vasuti szabályzat és a törvény rendelkezései szerint a vasut felelôs a rábízott küldemények sulyáért és a felmerült hiányokat köteles megtéríteni. Beigazolt reklamáció esetén ez meg is szokott történni és éppen ezért csodálatos, hogy az egyébként precízül és kifogástalanul működô suboticei vasutüzemeltetés az ilyen kártérítési igényeket nem intézi el.

Fakereskedők körében általános a panasz, hogy reklamációkat három év óta nem intézték el és vannak olyan kereskedők is, kiknek ötven-hatvan ezer koronára rugó reklamációi gyűltek össze a vasutnál. Ez a körülmény egyöntetű eljárásra bírta a vojvodinai fakereskedőket, kik most a novisadi kereskedelmi és iparkamara útján kénytelenek voltak a vasuti és közlekedési miniszteriumhoz fordulni, hogy kártérítési beadványaik elintézését megsürgessék.

Abban az esetben, ha a reklamációk megfelelő elintézését nyernék, természetesen enyhülés fog beállni a tűzifa-ellátásban és ez bizonyára a faterakre is hatással lesz, mert a kereskedők, látva, hogy káruk megterül, — nem lesznek kénytelenek az ellopott mennyiség árát a fogyasztókra hárítani. Elsôrendû közérdek tehát az árak miatt is, de meg a vasut iránt megrendült bizalom meg erősítése végett is, hogy ezek a

hiányok a törvény rendelkezései szerint megtérüljenek, — viszont a vasutnak saját érdekében mindent el kell követnie, hogy a lopásokat a lehetőség szerint meg-

A kisantant ultimátuma Magyarországhoz.

Anglia hozzájárult a kisantant fegyveres beavatkozása tervéhez. — Károly Budapesten?

Beograd. A kormány tegnap délelött 11-12 óráig ország minisztertanácsot tartott. A minisztertanácson felolvasták az angol és csehszlovák külügyminiszterek átiratát arról, hogy Anglia hozzájárul ahhoz, hogy a kis-antant szükség esetén fegyveresen ázze el Károly királyt. A minisztertanácsra megjelent a beográdi cseh követ és a kormány tagjaival való tanácskozás után Prágába utazott.

Beograd. Az SHS kormány és a csehszlovák kormány között megegyezés jött létre, hogy

Magyarországnak ultimátumot adnak át.

A két kormány elhatározta, hogy az ultimátumot hozzájárulás végett megküldik az olasz és román kormányoknak is.

A rapallói szerződés végrehajtása.

Az olaszok erőszakoskodásai.

A párisi „Journal des Débats” október 20-iki számában „A rapallói szerződés végrehajtása” címen a következőket írja:

A rapallói szerződésnek a Szerb-Horvát-Szlovén királyság és Olaszország által történt ratifikálása dacára az olasz csapatok még mindig nem ártították ki az Adriai-tenger partján levô, végvárúras és SHS királysághoz csatolt III. zónát. Ezenkívül az Isztriában és egyéb, Olaszországhoz csatolt részekben lakó szlávok képezik a lakosság többségét. Körülbelül 150 szláv elemi iskola van még mindig bezárva, dacára az érdekelte területek képviselői felszólalásainak. A tanulókat abban is megakadályozták, hogy Jugoszláviában tanulhassanak. A fiasitákat felgyújtották a szláv középületeit, egyesített házaikat és a különböző szláv egyesületek színházait, olvasó- és tornatermeit. Triestben husz szláv egyesületet akadályoznak meg működésben. Ha ehhez még hozzáfűzzük azt, hogy az utolsó képviselôválasztás idején számos községben a szlávok házaait felgyújtották és sok derék ember a tél kezdete előtt fedél nélkül maradt. Láthatjuk, hogy a szlávok helyzete az új olasz területeken teljesen elviselhetetlen. Triest püspöke, az olasz Bartolomasi, kénytelen volt nyilvánosan tiltakozni a helyi hatóságok előtt. Ezzel szemben az anekták Tiroiban a németek a legteljesebb szabadságot élvezik és gondosan ügyelnek arra, hogy ezeknek érdekeinek meg ne sérüljen.

Másrészt az „Avala-ügy” közzli, hogy az olasz kormány megtiltotta a Jugoszláviából jöve származó hivatelt. Végül az „Est-Europé-ügynökség” a következő beográdi táviratot közli:

Az SHS királyság és Olaszország közt néhány nap óta fennálló ellentétek kiélesednek. Minthogy az olasz kormány betiltotta az isztriai jugoszláv iskolák megnyitását, a jugoszláv

akadályozza, mert különben vagy a közönségnek, vagy a vasutnak fognak a jelenlegi tarthatatlan állapotok további súlyos károkat okozni.

Bnkarest. Csolákantios Besko beharostri aserb-horvát-szloven követ tanácskozást folytatott a román miniszterelnökkel és a külügyminiszterrel.

A román kormány hozzájárult az együttes ultimátum tervéhez. Az ultimátumot a legrövidebb időn belül elkészítik és

ha a magyar kormány nem teljesíti az abban elôírt feltételeket, a kis-antant megkezdi a katonai akciót.

Prága. Megbízható helyről származó értesülések szerint Csehszlovákiában holnap elrendelik az általános mozgósítást.

Beograd. A párisi „Havas-ügynökség” egy Beogradba érkezett jelentése szerint

Károly hétfőn este kilenc órakor bevonult Budapestre.

kormány represszáliaként elrendelte a dalmáciai olasz iskolák bezárását. Mivel pedig az olasz kormány nem hajlandó a Baross-kikötőt átadni a Szerb-Horvát-Szlovén királyságnak, a jugoszláv vasuti és közlekedési miniszter elrendelte Fiume és az SHS királyság közt mindenemű forgalom megszakítását.

Magasabb táppénzt fizet eisejétől a Munkásbiztosító

Az SHS állam legértékesebb és legjobban bevált szociális intézménye, a munkásbiztosító, a legutóbbi évek aialt — amikor más hasonló intézményeket a felbomlás veszedelme fenyegetett — fejlődésben nyugati perspektivákat megnyitó lehetőségek közé jutott el. November eisejétől kezdve, anélkül hogy a pénztári illetékek fel emelnék, a pénztár betegek magasabb táppénzt kapnak és ezzel párhuzamosan felemelik a segélyezés időtartamát is. A segélyezés időtartama az eddigi 26 hét helyett 52 hét, illetôleg egy év lesz.

A suboticei kerületi munkásbiztosító-pénztár vezetője a november elsején életbelépô változásokról munkatársunknak a következőket mondta

— Az országos munkásbiztosító pénztár rendeletére a pénztár kötelekbe tartozó betegek magasabb táppénzt kapnak. Eddig a beteg keresetének 60 százalékát utaltuk ki táppénz címen, eszentul a beteg keresetének 75 százalékát fogja kapni. Vagyis, akinek eddig 3 korona volt igényjogosultsága, 4 korona 50 fillért kap, a legmagasabb osztályba sorozottak pedig az eddigi 28 korona 80 fillér helyett 36 koronát kapnak. A táppénzek felemelése nem jelenti sem a munkaadók, sem az alkalmazotti viszonyban levők újabb megterhelését. Azt a lehetőséget, hogy a táppénzek felemelhetők legyenek, ugy számítják elérhetni, hogy a betegsegélyező pénztárak adminisztrációját leegyszerűsítik, ami által az adminisztrációs költségek is csökkennek.

— Értesítôünk szerint az országos

betegsegélyező-pénztár palicsi fiútlôjét a jöve szezonban is fentartja. Történetek már olyan megbeszedések is, hogy az üdülôt a téli szezonban is nyitva tartják, ezek a megbeszedések azonban megfelelô épület hiányában még kezdô stádiumban vannak. Ez idô szerint megfelelô villát keresünk, amit a pénztár megvenne. Az elmult évben a munkásbiztosító palicsi üdülôjében 880 lábbadozó és beteg nyári elhelyezést. A sanatórium az eddigi tapasztalatok szerint kitünôen bevált. Azok a hírek, amelyek szerint a vajdasági országos pénztár a dalmát tengerparton is létesít üdülô-telepet, minden alapot nélkülöznek.

Kint voltam a suboticei vásáron. Nyüzgô, morajló, hullámzó ember tömegbe kerültem bele. Az egyik sarkon rekedre kiabálja magát egy árus: övé a világ legjobb és legolcsóbb cipôkencse. Mellette szallagot áru egy kislánya, kékét az ábrándosnak, rózsaszínt a szerelmesnek, feketét a gyászosnak, zöldet a reménykedônek. Egy némike szentelvízartókat árul; rózsafűzér, Pádusi Szent Antal-szobor, imádságos-könyvek az asztalán. Egy marcona legény, aki lakas-fütykában utazik, már a hangszálla roncalt ordítja szót: „piros a vörös, piros a vörös. Itt vannak a bazárok, amiből minden kikért, ami gyereknek kedves, Tündérorzágnak egész rekvizituma: puszka, dob, trombita, ló, kard, s mi minden más. Amott állnak a mézeskalácsos sátrak, szerelmenek hû szíve, a kedves arcát mutató fûkôrrel, polyás baba, fűzér, piros huszár kalácsból gyurva. Az emberfortagaban egy pityergô kicsi lány, aki elvesztette az anyja kezét, kétségbeesve keres valakit, aki haza vezetné, pár lépésre tôle hájat téli siklótozó sirások között egy asszony: negyven forinttal jött a vásárra s valami lelketlen gonosz klopota zsebéből minden vagyonát.

Oh csodálatos, nagy és szent élet, minden parányi dolog ugy tükrözi vissza végtelenségét s mindenek alfog halalmadat, mint harmatosopp a kiárt egy kék kárpitját. Vászari lárná, piaci tillekedés, hajrázó hajszá, szünetlen zsbaj, minden amit mi közôlél, elvek harca, társadalmi mozgalmak elnevezésének lakaró leplebe burkolunk. Nézzünk csak körül. Itt egy politikus, aki rekedre kiabálja magát, hogy csak az ô pártjának elvei igazak és tiszták, ezek a földi jóidre és az örök üdvösségre vezeték. Mellette az államiértui, aki mindenkinet azt igéri, amit várnak tôle: A kereskedônek liberálizmust, a szegénynek földet, a katonának háborut, nagytökecsnek magántulajdont, grófnak legitimizmust, munkásnak forradalmat, zsidónak demokráciát. Mellette lóballójak a fiutóltoz azok, akik a hit misztikumát, a vallás buzgalmát arra használják fel, hogy a tulvilági élet örömeivel narkotizálják azokat, akik é földön minden szenvedés, minden jaj és minden nélkülölés. Itt a rikoltozó legény is: itt a vörös, itt a piros, úgyöllekenek elötte a kenyértelenek és munkanélülök, a kétségbeesettek és elszántak, a vörös órium részpei. Itt a közélet bazárja, ahol mindmiki megkapja azt, ami játékos szívének kedves: nyolcórát munkaidôt a munkás, templomot a pap, ruhasegélyt a köztisztviselő, választójogot az ébôzó és szociálpolitikát a jóllakott. Nem hiszvik a mézeskalácsos sátrak se, hitvitéleket, címeket, rangokat, érdemrendeket, négyveti elnököni állásokat csak itt lehet kapni.

S az utca közepén megtájták árva magunkat is, a zeibongó vásár szöndös kumaradottjait is, akik elhoztuk ide mindenünket, pénzünket, hitünkkel két karunk erejét, szívünk szándékát, (szelmeink tanácsát, hitünk útját) — s itt állunk kifosztva, meghajszoltan, meggyötörtén, megtörtén, reménytelenül, testünknek, lelkünknek esendő meztelenségében.

Emberek, emberek — az élet nagy vészárjából mit viszünk most haza? — ábrándiak?

Jean Jendi

— Póteskü-lététel a tisztviselő nyugdíjasok részére. A polgármesteri hivatal ezuton közli már most mindazokkal a városi tisztviselőkkel és nyugdíjasokkal, akik még ezeideig az esküt nem tették le, hogy jövő hétfőn: vagy is október 31-én póteskü lesz, a melyen mindenki saját jól felfogott érdekében is köteles felelősküdni, mert abban az esetben, ha ez illető ezt a terminust is elmulasztja fizetését nem fogják tovább folyósítani.

— Itélet-hirdetés a Draskovics-pörben. Zagreből jelentik: A Draskovics-pörben szerdán, e hó 26-án hirdetik ki az ítéletet.

— Nyugdíjintézet alakításának az elbocsátott novisadi tisztviselők. Novisadi tudósított jelenti: Az elbocsátott novisadi közigazgatási tisztviselők régebben akciót indítottak nyugdíjintézet létesítése érdekében. A tisztviselők e hó 23-án Novisadon a „Fehér ökör” szállóban gyűlést tartottak, amelyen Palkovljevic dr. nyugalmazott főszolgabíró elnököl. A gyűlés tizenegy tagú intéző bizottságot küldött ki, amelynek feladata a megalkalítandó nyugdíjintézet alapszabályait kidolgozni és az alakuló közgyűlés elé terjeszteni.

— A németországi megszállás költségei. Párisból jelentik: Németország nyugati részeinek a szövetséges hatalmak által történt megszállásának költségeit 3 milliárd 636 millió aranyárnyékban állapították meg, mely összeget Németországnak a 132 milliárd aranyárnyék hadisárcan kívül meg kell térítenie.

— Hogyan őrizte Svájc Károly exkirályt. A Párisból most érkezett három nap előtti francia újságok közlik, hogy Luzern kanton tanácsa, melynek területén Károly tartózkodott, tárgyi biztosítékokat követelt az exkirálytól arra vonatkozólag, hogy nem kísérni meg a szökést. Az azóta történt események későbbnek mutatták a svájciak intézkedését.

— Tüntetések Münchenben a békeszerződés ellen. Münchenből jelentik, hogy ott az utóbbi napokban ismét nagy tüntetések voltak, melyeken tiltakoztak a népszövetségnek Felsősziléziára vonatkozó határozata ellen. A tüntetők, akik között számos egyenruhás tiszt is volt, határozatot hoztak, melyben visszautasítják Felsőszilézia elszakításának törvét és követelik, hogy a kormány tegyadjon meg a versaillesi békeszerződés határozatainak a végrehajtását.

(x) Dr. Boschan Sándor ügyvéd ró-dáját Sentán, dr. Mester György ügyvéd házában, megnyitotta. 6380

— Dr. Vécsei Jenő orvosi rendelője nem bétegek részére. Rendel délelőli 7—8-ig. Delután 2-től fél 4-ig és 5—7-ig. Lakás: Cyrill-metoda-ter 12. I. sz. Mezőt, Vojnicki Pirozka-téle ház.

Horthy csapatai elfogták Károly királyt.

Károly királyt csapatai elhagyták. Horthy csapatai a királyt letartóztatták. Simon ezredes vette a letartóztatott királyt őrizetbe.

Rakovszky Istvánt, Gratzot és gróf Andrást Gyulát letartóztatták és haditörvényszék elé állítják.

Horthy Miklós proklamációt bocsátott ki, melyben megköszöni az országnak, hogy mellé állt a válság óráiban.

— Házasság. Reisz Elizuska (Subotica) és Cvejić Milán (Sombor) tolvó hó 20-án házasságot kötöttek. (Mindenkülön értesítés helyett.)

— Premierek a novisadi színházban. A novisadi szerb nemzeti színházban kedden először játszottak Gounod operáját a Fauszto, a drámai társulat Strindberg „Hajótörtek” című drámáját fogja rövidesen bemutatni.

— Rössz a paprikatermés Magyarországon. Szegedről jelentik: Az ideai paprikatermés rendkívül gyöngye. Míg ugyanis normális körülmények között katasztrális holdként 5 mázsa a termés, addig az idén katasztrális holdként nem számítanak többre, mint 50 kiló hozadékra. — A paprika nemcsak mennyiségileg, de minőségileg is abszolút rossz lesz részben a szárazság, részben a korai fagy következtében. Nemesebb fajú édes paprikák készítése az idén ugyszólván illuzóriussá vált. Szakértők és kereskedők azt mondják, hogy ilyen katasztrális termés már ebremelkezet óta nem volt. Ennek megfelelően a paprika árak nagy iramban tendálnak felfelé.

— A washingtoni konferencia tagjai. A washingtoni leszerelési konferencián a Times jelentése szerint az angol birodalmi államokat a következők fogják képviselni: Angliát Lloyd George, Balfour és Lord Lee, Indiát Strinevasa Sastri, Canadát Sir M. Borden, Ausztráliát Pearce szenátor, Újzeelandot Sir John Fahnnon. Lloyd George november 3-án fog elutazni a konferenciára. Della Torretta, az olasz delegáció vezetője, a washingtoni konferenciára való elutazást a magyarországi Károly-puccs miatt elhalasztotta.

(x) A »Jogélet« e heti száma közli a közvetlen adók vezérgazdálkodásának a forgalmi adóra nézve kiadott részletes utasítását. A »Jogélet« ezen száma a kereskedővilágra való tekintettel külön is kapható. Ár 30 korona. 0990

(x) Winterstein P. ügyvéd irodája Beograd, Kraha Milana 34. sz. Telefon 1850. Konzultációk: magyar, szorb, német és francia nyelven. 6463

(x) Könyvtárat keresünk megvételre. Cím a kiadóhivatalban.

(x) Dr. Kosztolányi Árpád orvos rendel Wilson (Damjanich) utca 34. szám alatt (a polg.-iskola mellett) csecsemő- és gyermekbetegnek délelőli 9—11-ig, bór- és nemi-betegnek délután 3—5-ig (Salvarsan-oltások vérbajosoknak). 8992

(x) A Falu roszsa. A suboticei Műpártoló Kör legutóbbi sikereit a Falu roszsa tökéletes előadásával örögtiteltte. A közönség érdeklődésére jellemző, hogy az előadásra minden fagy elkerült. A szereplők közül Piets Ferencné ad tökéletes, rutinos Finura Ruszi volt, toalettjei Fedák Sári toalettjeinek mintájára készültek, Bán Gabika, Molnár Rózi és Bereik Margit élénk drámai tehetségükről lettek tanuságot. Konec Daniel nagyszerű komikummal játszotta Gonosz Pista, Szakácsi Sándor és Szabó Gusztáv a cigányokat. Teley József nagyon jó Feled Lajos, Hetyei Ferenc nagyon szépen énekelte Gőndör Sándor magyar nő-táit, megérdemelt tapsokat kapta; Sándori Kálmán, Gál István, Wersz Irénke, Nagy Gyula. Az előadást 30-án, vasárnap megismétlik. 6469

SPORT

Magyar válogatott—Középnémet válogatott 3:2. Vasárnap játszott nemzetközi mérkőzést Budapesten Magyarország válogatott csapata Dénémet-prszág válogatottjaival. A német csapat inkább védőjátékot produkált. Két gólt tizenegyesből éretek el a magyarok.

Jugoszlávia (Beograd)—Sand 2:1. A Sand csapata Krausz és Bence H. nélkül, két tartalékkal, játszott. A suboticei fiúk egész északa utaztak és szállás hiányában, pihenés nélkül, állottak ki. A Jugoszlávia a reprezen-

tatív Ruzsics hiányát két Vardar-játékosral pótolta. Az első félidő változatos játékban eredmény nélkül telt el. A második félidő tizedik percében Szaulich kornert vét, a kornerrugást Held fejele, de a beogradi center el fogja a lapdát és éles saroklövésével gólt rug. Gól után a Sand támad többet és Pellák egy áles csavart lövéssel és a kornervonalról meghozza a kiegyenlítést. A döntő gólt a 43-ik percében lövik a beogradiak. A suboticei csapat legjobb embere volt Ruzsics, aki a kapuban sokszor taposott, gádia a beogradi közönséget, Lanić, Kovács és Bence, akinek az abszolút rosszul játszó Szaulichot is kellett pótolni.

Tarsakanizsai SC—Sand I-b. 4:1. Az új tarsakanizsai egyesület több kitűnő erővel rendelkezik, játéka furcsa és sok reményre jogosít. A Sand játékosainak érthetetlen indulenciája miatt kétsé emberrel játszott.

TÖZSDE

Beogradi tőzsde. Okt. 24. (Zárlat)

Valuták:		Devizák:	
Föld	London	278	
Fr. frank	Paris	57	
Dollár	Newyork	7025	
Mérka	Berlin	4350	
Lira	Bukarest	52	
Lei	Szalonki		
Szokol	Prága	7315	
Megy. K.	Szofia	45	
Osztr. K.	Bécs	220	
Napoleon	Milano	276	
Leva	Genf		
Drachma	Budapest		

Zürichi tőzsde. Okt. 24. (Zárlat)

Devizák:	
London	2125
Páris	3910
Newyork	540
Berlin	315
Milano	2110
B.-pest.	60

Novisadi tőzsde október 24.

Bácskai buza	78-as kínálat	1160.
Kereslet	1150 Szeremi buza	78-as kínálat
1180. Bácskai rozs	kínálat	1000. Takarmányárpa
64-es szeremi	kötés	900. Takarmányárpa
64-es bácskai	kötés	960. Bácskai zab
kínálat	815. kereslet	800 Szeremi zab
kínálat	800. Bácskai o-tengeri	kínálat
900. kötés	895. Bácskai új-tengeri	nov.-dec. kínálat
800. kereslet	780. Bánáti új-tengeri	nov. kínálat
775. kereslet	765. O-as liszt	zsakái kínálat
1000. Kenyeriliszt	7 es zsák	nékül
kötés	1150. Kenyeriliszt	7 es zsák
nékül	1100. Kenyeriliszt	7 es zsák
nékül	600. Korpa	zsakál
Bácska	kínálat	510. Új fehér bab
kínálat	1140. O fehér	bab
kínálat	1040. Zsír netto	ab Bácska
kereslet	6500. Fehér jezs	koposztja
kínálat	420. Irányzat	szállár.

Caro és Jelinek

Nemzetközi Szállítási Részvény Társaság Subotlcán.

SPECIALIS TOJÁSFORGALOM

BUCHS, BRÜSSEL, LONDON ÉS PÁRISBA

Másnemű mezőgazdasági termékek exportforgalma: Anglia, Belgium, Franciaország, Olaszország és Schweizba valamint IMPORTFORGALOM ugyanezen országokból Danzas & Co R.-T.-gal egyetemben Basel, Buchs, Chiasso, Domodossola, Frankfurt a/M. Geneve, Kehl, Lindau, Lyon, Mannheim, Milano, Modane, Strassburg, Zürichbe stb. és Caro & Jelinek nemzetk. R. T. Zagreb, Jesenice, Koprivnica, Maribor, Sisak, Subotica és Sušak. 639

NYILTTÉR.*

Berger Gyula és neje született Gráf Aranka valaminei gyermekei Manci, Laci, Ilus és Tibi fájdalomteli szívvel tudatják, hogy szeretett leányuk illetve nővérük

SÁRIKA

f. hó 24 én d. n. 4 óraker élete tavaszán, 19 éves korában rövid szenvedés után elköltözött az éltök sorából, Draga b. lo tunkat 26-án d. e. 9 orakor Vu-koriceva ulica 9 számu gyászaházból az izraelita szertartás szerint kísérik örök nyugóhelyére.

Emléke örökké élni fog közöztünk.

Versenytergalalási hirdetmény.

A suboticei husipari szakcsoport kebelébe tartozó mászáros mesterek ezuton hirdetnek pályázatot az általuk termelt összes nyers marha- és borjubőrök eladására november hóra.

Bánatpézn 10.000 korona.

Felhivatnak mindazon pályázók, kik erre igényt tartanak, hogy zárt írásbeli árajánlatokat folyó hó 27-én délután 4 óráig nyujtsák be az általános ípartestületnél.

Subotica, 1921. október 24.

6439 Husipari szakcsoport vezetősége.

Elsőrendű burgonya és vöröshagyma

maximális éron kapható. Burgonya nagyobb tételekben előnyösebb árban. Trgovacka Prometna D. D. za Vojvodinu, Subotica. Ezelött Deutsch Zsiga. 6391

88. broj ovr. 1921.

Dražbena objava.

Dole potpisani sudski izvršitelji s ovim dajem javnosti na znanje, da će u se po odluci broj 7633/1920. god. subotički sreskog suda u korist za dr. Arona Székely zastupljenom do 19495. kr. izvršenje ovra uznapćenje i na 19120 kruna odćenjene sledede stvari 1 to befo, írevetsko rublje, kupaca kada, escajg, sudí, šivaca masina i drugo íjeudice na javnoj dražbi prodati.

Radi održavanja ove dražbe po rešenju br. Pk. 2140/2. senčanskog sreskog suda, do 19000 kruna glav-nice ovoj slededejuce 5 posto kamate u kúdi dužnika u Molu objavljujem rák na den 28 oktobra 1921. god. u 11 sati pre podne saim da će du se gore navedene okreenosti najviše obezvuđenim a u nuždi i ispod procenjene vrednosti prodati.

Senta, 20-og septembra 1921. god.

Adolf Kemenj sudski izvršitelj.

6465

Zomancozott

öntött edény

és takaréktűzhelyek nagy raktára 6394

Vermes és Gerő
Novisad

Zeljeznička ul. 66. Telefon 311

Néiküldözhetetlen mindenkinek a 200 oldal terjedelmű képes

VOJVODINALI MAGYAR NAPTÁR

tervezésze többek közt az összes hivatalok felsorolását és beosztását továbbá nagyon érdekes történeteket és ismeret-terjesztő közleményeket

Kereskedők és vállalat-élárasítók már most rendeljék meg. Szétküldések november 1-től kezdve Kérjen ajánlatot! Kijelzi Minerva-nyomda Subotica.

Órák és Ékszerek

a legolcsóbban kaphatók
ADÁM IMRE órás és ékszerész
Rudiceva ul. (Sudár ház)

HAJÓS LAJOS

VILLAMOSZERELÉSI ANYAGOK ÉS KÉSZÜLÉKEK GYÁRA ÉS RAKTÁRA NOVI-SADON,
REGENTA ALEXANDRA-ULICA 47. SZ.
SÜRGÖNYCIM: „RELAIS“ NOVI-SAD.

VEZÉRKÉPVISELETEK:

Dr. Siegfried Guggenheimer Nürnberg, mérőműszerek és tachométerek gyára, Hajós és Szántó elektromosgyártó Budapest villamosszerelési anyagok és készületek gyára, Koch & Sterzel Dresden transzformátorok gyára, Franz Kostorz Gommern szén és fémkefék gyára, Körtzing & Mathiesen Leipzig forgó-és váltóáramú árammérők gyára, dr. Max Levy Berlin dynamo, motor és ventilátorgyár, Schott & Genossen Jena, „Stia“ árammérők gyára. 4346

RAKTARRÓL SZÁLLIT:

mindenféle szerelési anyagokat és készületeket, izólámpákat, csupasz és szigetelt vezetékeket, szigetelő csöveket, valamint tartozékait, porcellán árukat, dynamokat, motorokat, műszereket, számlálókat, magfeszültségű készületeket, végül az összes gyengeáramú cikkeket.

Árajánlattal és mintával készséggel szolgál.

ZSAK, PONYVA, ZSINEG.

Uj és használt juttasakok minden méretben. — Szakaszakok nagyban Len- és londerzások. — Új és használt vízvezeték ponyvák, vasgón, koszi és cséplőgépek. Ponyvazsinegek, jute bealjak, Kender- és lenfonalak, Kenderzsinetek, minden vastaggyanban. Cékák, Kéves és szálhúzó. Masina- és kártyák, kerékek, Lópiszék, és lakások. Vízvezeték munkafeladatok és képenyek. Hálók- és halászati cikkek. Kötélárak minden minőségben. Papírszinegek.

SCHIFF ABRAHAM

zsák, ponyva- és zsinég nagytereshedő és köcsörző létező
NOVISAD FUTAK-UTCA 26.
Telefon 438. Pókok: Brojaci-Bács-Budapest.
Kérjen ajánlatot! 4236

Broj 137. c. u. 1921.

Objava dražbe.

Kr. sreski sud u Novom-Bečuju naredio je sa od-lukom broj 2263—1921. na molbu Vlade Terzina i drugo-gom mu prodavanje 24 íromada volova, koje su Števa Glavaš i Milan Dujin Ššim iz Vranjevo kupili, ali nisu primili, na javnoj dražbi.

Radi obavijanja dražbe ístičem rok na 29. oktobar 1921 god. u 8 sati na marvenskom vařarištu u Vranjevo. Novi-Bečej 22. oktobar 1921. god.

Stevan Ranković sudski izvršitelj.

6436

EREDETI FRANCIA MODELL

KALAPOK

CSAK
HEUDUSKA MARISKÁNÁL
KAPHATÓK. 6435

P. tek. br. 1280. 21-10-1921.

Objava licitacije.

Na osnovu rešenja Ministarstva Pravde C. Br. 12127. od 18. X. 1921. prodavac se groduje sa čekota na sekv. imovini Karla Patkai na Palicu br. 136. U-simena i javna licitacija će se održati í nov. 1921 u 10 sati pre podne na íca mesta. Prodaja za kupca sredi odmah i za foad od dana kada je Min. Pravde odobri. 21. okt. 1921.

6412

Drž. komisar Ministarstva Pravda

Sava Janković.

VALÓDI

WOLFRAM

villanygöök (kőrio)
érkeztek minden nagyságban

MAYERHOF OPTIKUS
a Magyar Wolframlámpa gyári képviselője Subotica.
A nálam vett lámpáknál garantálók 5 százalék árammegtakarítást.

BANK ÉS VÁLTÓÜZLET

GOLDMANN SÁNDOR ÉS TÁRSA
TELEFONSZÁM 3-42. SUBOTICA REG. ALAPSZÁMBA U. 10.

Idegen pénzneket a napi tőzsdéi árfolyamon vásárolunk és eladunk. — Külföldi piacokra ÁTUTALÁSOKAT az aznap tőzsdéi árfolyamon a legelőnyösebben és leggyorsabban teljesít. 4994

Ífj. WEISZ JÁNOS

MŰSZAKI VÁLLALATA SUBOTICA
VÁROSI BÉRPALOTA — TEL. 422.

Tervez és készit mindenemű villamos világítási és erőátviteli berendezéseket. Víznyű- vö, vízvezeték berendezéseket. Központi fű-tés és szellőztés berendezéseket, valamint azok javítását is vállalja. 6219

KORZÓ MOZI

OKTOBER 27—30.

Leghatalmasabb filmalkotás. Schiller „Fiesco“-ja után

GENUAI ÖSSZEESKÜVŐK

Korhű jel-mezek, — csodaszép kiállítás!

6415

FŐSZEREPLŐ:

HANS MIERENDORF
ERNA MORENA.

Nagy történelmi dráma 6 felv. ban

Közö 1921. okt. 24-26. hétfőtől—szerdáig

Londoni apacsok

bűnügyi dráma 5 felvonásban.

Főszereplő:
Irene Rosenberg, Adriane Gottlobl.

Villany :: Motor :: Csengő

szereplését legszakszerűbben és legjutányosabb árban elvállal

Sefcsics Antal

villanyszereplő, Subotica
Sokolska utca 3.

Uj októberi műsor az

ALHAMBRA-BAR

ban. — Minden este jeltip a közönség kedvence Hugó Hugó, szeb-német komikus és Fred Williams, a tréfás deryflop művész.

Előadás után parkettánc!

EGÉSZ ÉJEL NYITVA!

MALOMTRIEURÓK

SZITIZIJ
SERLEGEK
HEVEDEREK
MALOMKÖVEK
SZITASELYEM

MINDEN NAGYSÁGBAN KAPHATÓK

ERDŐS HENRIK ÉS TÁRSA

(Ezelőtt Farkas Lajos) CÉGNEÉL

NOVISAD, TEMERINSKA-UL. 8. TELEFON 355.

Jól bevezetett

utazók

felvételnek

6448 **Braća Šteinić**

vegyészeti gyárban Karlovac.

WEITZENFELD ÉS TSA

SUBOTICA TELEFON 190

Iroda: Vároai bérpalota. Kötelgyár: Sental-pár

Alapítva 1922. október 14-én. Tisztelettel: Kenderlipár.

PONYVA

ELADÁS ÉS KÖLCSÖNZÉS

AJANL

Tűzoltó és kerti földmőköt, új lisztes, gabonás, gyapjú, toll, kemtő és szalmazsákokat, madrac és roletta szöveteket futtából és lenből, minden-nemű házivásznat. Zsineg, kötél és hevederek. stb.

Apróhirdetések

Telefonon nem adunk hirdetési ügyekben felvilágosítást

Apróhirdet. egy sor 150 K. vasnaponként és csupán kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdet. ára 15 K.

Apróhirdetéseket tevesz: Subotikán a kiadóirovati, Aleksandra-utca, Lebach-nár és Schläger, kiadóirovata a szachi park mellett. Vidéken valamennyi fővárosunkon

FOGLALKOZÁS

Oráscsegéd azonnali beépésre állandó munkára kerestetik. — Cim Welker Pülöp órási Červenka, Fátca. 6418

Könyvelési segéddér magyar és horvát nyelvismerettel ideiglenes deléiotti vagy deléitani munkára jó honorárium mellett azonnali felvételt. Cim a kiadóban. 6351

Kereskedősegéd fiatal, rófoszakmából elsőrendű szakember kerestetik. Cim a kiadóban. 6420

Volt községi jegyző 32 éves, aki adóügyekben teljesítéssel járhat, szerény igényű állást keres községi jegyzőségénel vagy magánügynénel. Szives megkereséseket a kiadóba „jegyző” jellegre kérek. 6446

Volt műegyetemi hallgató, aki magyarul, németül, horvátul beszél keres megjelölő alkalmazást. Ajánlatok „Technikai rajzolásban járta” jellegre. 6446

Egy jobbhabból való nő, hávezetőnőnek ajánlkozik. Cim Pilitvicka-ut. 26. 6447

Egy jobb házból való fiu — logotechnikus tanoncnak azonnali felvételt. Cim: Reményi fogászati műterem, Strossnayerova ul. 60. 6408

VÉTEL-ELADÁS

Fényképezési műterem teljesen berendezve bicskái nagyközségben egyedülálló eladó és azonnali átvehető. Fanto fényképez. Ada. 6445

Elsőrendű lárlyalmi siller és fehér bor felszeszerinti mennyiségben makulaturpapír legelőssőbb árban kapható Baán vendéglősnél Suotca, Sencanski put. 6444

Szép nagy, liszta makulaturpapír kapható nagyban és kicsinyben 0.00 áron. Wilhelm papírgyár. kedécsben. 6442

Masznált, de jóállapotban lévő volt osztrák levaszági tiszti nyergel keresek megvételre. Cim megújultató az Alttalan Követítő Irodában Subotica, Atelešnicarova-utca 9. 6425

Egy pár 24 colos malomköt komplett gyári köntudlati utánaadás. ebéd. — Baia András Pačir. 6460

Eladó egy éjjeli üzlet Turski-Kanizsan. Cim Kristij Proka trafikos Turski-Kanizsa. 6457

Eladó egy ház Turski-Kanizsan, Bővebbet Kristij Proka T-Kanizsa. 6458

Tűzfűtő, közenet, kovács-szenci, faszentel a legelőssőbb ár mellett nagyban és kicsinyben szállítanak. Sijadić és Paljić. Telefon 839. szám 6286

Hottörté—Csütörtökig

Lifka

Herceg és táncosnő

nagy szerelmi dráma az udvar korból.

Főszereplő:
Maria Layko, Karl Gžet.

GILETTE

és mindenemű önbortováló késeket felelősség mellett a legújabb rendszerű motorikus üzeme be-rendezeit gépen 3 K-ét azonnali újja köszörlötök.

DEUTSCH ZIDOR OPTIKUS, SUBOTICA.

Videki rendelőmet kérem a fentelre ajánlott levelemben beküldeni! 2425

Raktárra érkeztek

kézműárak nagyban

Mitrovič & Co. A. D.

cégtől Beogradból

M. MITROVIČ

Subotica, Sirošmajerova 6. — Ajánlja dus raktárát jutányos szabott árak mellett. 6543

“PRIMARIUS,”

tengelyvédjegyjűi vegy-, kocsikenőcs- és padlóolaj gyártmányai legjobbak és legelőssőbbak a világon. Uszó kocsikenőcs.

Első Subotikai Vegyészeti Iparművek

Telefon 885 szám. Levél- és táviratcím: Primarius.

Révai Adolf

Subotica
Čairkepiac (Kisköz)
Telefon 261

Ajánl száraz villa-zott faszentel, beo-csint portland cementet és meszet nagyban és kicsinyben. 4420

Wien
Wiener Chic Misuer
Páris
Louchel Drouel
divatlapok
Wilheim
papírkereskedésben Subotica J. Sirošmajerova ul. 6. Videki megrendeléseket a legpentosabban intéz el.

Gosztényei

elsőrendű szép hercegvinai árut ajánl oledő áron

Ehrenfreund Rudolf

Osijek, Kotovorska u. 12.

Sürgőnycím: Ehrenfreund Rudolf Osijek. Telefon 210

Vagottételnel külön árak.

Cserép-kályhák

átállítását és javítását felelősség mellett Subotikán a legelőssőbbben vállalja

Takács Mihály

kályhák, Ruzičeva-ut. 1. sz. Telefon 336

TÉGLA
la fali és kuthoz való olajos TEGELA, kémény TEGELA, hátsarkos TEGELA, hófűfarku

C SERÉP
cement C SERÉP, cement LAPOK

minden mennyiségben kaphatók. Videkre saját ipar-gyágyomon v. kaphatók.

GledBernát
hátván téglagyár Subotica, gyári telefon 308 Iroda: Trumbićeva utca TELEFON 873.